

Warszawa, dnia 16 marca 2026 r.

Poz. 341

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 11 marca 2026 r.

w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ochronnych szczepień dzikich lisów przeciwko wściekliznie

Na podstawie art. 44 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. poz. 1795) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki i sposób przeprowadzania ochronnych szczepień dzikich lisów przeciwko wściekliznie, zwanych dalej „szczepieniami ochronnymi”, w tym obszary, na których przeprowadza się te szczepienia, rodzaj szczepionki i sposób jej podania.

§ 2. 1. Szczepienia ochronne dzikich lisów przeprowadza się na obszarze całego województwa lub jego części co najmniej dwa razy w roku.

2. Szczepienia ochronne można przeprowadzić raz w roku, jeżeli na terenie województwa nie stwierdzono wścieklizny w okresie dwóch kolejnych lat.

3. Szczepień ochronnych można nie przeprowadzać, jeżeli na terenie województwa nie stwierdzono wścieklizny w okresie co najmniej trzech kolejnych lat.

4. Wojewódzki lekarz weterynarii, który zamierza przeprowadzić szczepienia ochronne na terenie województwa, o którym mowa w ust. 3, informuje o tym Głównego Lekarza Weterynarii i przekazuje mu jednocześnie wyniki analizy ryzyka potwierdzające zasadność przeprowadzenia szczepień ochronnych.

§ 3. 1. W przypadku stwierdzenia wścieklizny na terenie województwa, w którym nie przeprowadza się szczepień ochronnych zgodnie z § 2 ust. 3, wojewódzki lekarz weterynarii wyznacza obszar o promieniu co najmniej 50 km od ogniska wścieklizny, którego granice określa z uwzględnieniem czynników geograficznych, administracyjnych, ekologicznych i epizootiologicznych, mających wpływ na szerzenie się choroby, zwany dalej „strefą ochronną”.

2. Szczepienia ochronne w strefie ochronnej przeprowadza się co najmniej dwa razy w roku przez okres trzech kolejnych lat od dnia stwierdzenia wścieklizny w tej strefie.

3. Szczepienia ochronne, o których mowa w ust. 2, można przeprowadzić raz w roku, jeżeli w strefie ochronnej nie stwierdzono wścieklizny w okresie dwóch kolejnych lat.

4. Wojewódzki lekarz weterynarii na terenie województwa, na którym jest już wyznaczona strefa ochronna, może wyznaczyć kolejną strefę ochronną.

5. Wojewódzki lekarz weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka oraz po uzgodnieniu z Głównym Lekarzem Weterynarii i krajowym laboratorium referencyjnym, o którym mowa w art. 100 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1000).

zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.²⁾), właściwym dla badań prowadzonych w kierunku wścieklizny może przeprowadzić szczepienia ochronne w sposób określony w § 2 na terenie całego województwa, o którym mowa w ust. 1, poza strefą ochronną.

§ 4. 1. W przypadku istnienia ryzyka przeniesienia wścieklizny z innej części województwa lub z innego województwa, lub z obszaru położonego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wojewódzki lekarz weterynarii może wyznaczyć na terenie województwa obszar o szerokości co najmniej 50 km, na którym przeprowadza się szczepienia ochronne w sposób określony w § 2.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii, wyznaczając obszar, o którym mowa w ust. 1, określa jego granice z uwzględnieniem czynników geograficznych, administracyjnych, ekologicznych i epizootologicznych, mających wpływ na szerzenie się choroby.

§ 5. Jeżeli na obszarach, na których przeprowadzono szczepienia ochronne, wystąpiła katastrofa naturalna w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 112) mogąca ujemnie wpłynąć na podjęcie szczepionki przez lisy lub jeżeli stwierdzono pogorszenie sytuacji epizootycznej w odniesieniu do wścieklizny, dopuszcza się przeprowadzenie dodatkowych szczepień ochronnych.

§ 6. Na konieczność przeprowadzania szczepień ochronnych lub na ich częstotliwość nie ma wpływu występowanie wścieklizny u nietoperzy.

§ 7. 1. Szczepienia ochronne przeprowadza się z użyciem doustnej szczepionki.

2. Szczepionka jest rozrzucona z samolotu lub śmigłowca lub wykładana ręcznie.

3. Liczba dawek szczepionki nie może być mniejsza niż 20 dawek na 1 km² powierzchni, na której przeprowadza się szczepienia ochronne.

4. Liczba dawek szczepionki może być większa niż liczba dawek uprzednio zastosowana zgodnie z ust. 3 na obszarach, na których nastąpiło pogorszenie sytuacji epizootycznej w odniesieniu do wścieklizny lub na których nastąpiło zwiększenie populacji lisów, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) charakteru obszaru, na którym nastąpiło pogorszenie sytuacji epizootycznej;
- 2) populacji lisów na tym obszarze;
- 3) populacji zwierząt dzikich, które mogą podejmować szczepionkę;
- 4) stopnia zalesienia i ukształtowania terenu;
- 5) linii przelotu samolotu lub śmigłowca;
- 6) sytuacji epizootycznej w odniesieniu do wścieklizny na obszarze, na którym nastąpiło pogorszenie sytuacji epizootycznej.

§ 8. Częstotliwość oraz okres przeprowadzania szczepień ochronnych, o których mowa w § 2 ust. 1–3, § 3 ust. 2, 3 i 5, § 4 ust. 1 i § 5, lub zwiększenie liczby dawek szczepionki wojewódzki lekarz weterynarii określa po przeprowadzeniu analizy ryzyka oraz po uzgodnieniu z Głównym Lekarzem Weterynarii i krajowym laboratorium referencyjnym, o którym mowa w art. 100 rozporządzenia, o którym mowa w § 3 ust. 5, właściwym dla badań prowadzonych w kierunku wścieklizny.

§ 9. W przypadku przeprowadzania szczepień ochronnych na obszarze parku narodowego termin szczepienia i sposób podania szczepionki wojewódzki lekarz weterynarii uzgadnia z dyrektorem parku narodowego.

§ 10. 1. Wojewódzki lekarz weterynarii co najmniej na 10 dni przed przewidywanym terminem przeprowadzenia szczepień ochronnych powiadamia pisemnie o sposobie przeprowadzenia tych szczepień:

- 1) właściwych ze względu na obszar przeprowadzania szczepień ochronnych:
 - a) starostów, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast,

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 82 z 25.03.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 317 z 09.12.2019, str. 114, Dz. Urz. UE L 321 z 12.12.2019, str. 111, Dz. Urz. UE L 357 z 08.10.2021, str. 27 oraz Dz. Urz. UE L 2024/3115 z 16.12.2024.

- b) powiatowych lekarzy weterynarii,
 - c) państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych;
- 2) właściwe ze względu na obszar przeprowadzania szczepień ochronnych:
- a) nadleśnictwa,
 - b) zarządy okręgowe Polskiego Związku Łowieckiego;
- 3) Szefa Służby Weterynaryjnej – Inspektora Weterynaryjnego Wojska Polskiego;
- 4) wojewódzkich lekarzy weterynarii z województw graniczących z województwem, na którym będą przeprowadzone szczepienia, którzy powiadamiają starostów powiatów graniczących z obszarem, na którym będą przeprowadzane szczepienia;
- 5) Głównego Lekarza Weterynarii.

2. Główny Lekarz Weterynarii powiadamia pisemnie właściwe centralne władze weterynaryjne państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw trzecich graniczących z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o terminie i sposobie podania szczepionki w województwach graniczących z terytorium tych państw.

§ 11. W miejscowościach położonych na obszarze, na którym będą przeprowadzane szczepienia ochronne, oraz w miejscowościach graniczących z tym obszarem wojewódzki lekarz weterynarii może ogłosić termin i sposób przeprowadzenia tych szczepień w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 18 marca 2026 r.³⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *S. Krajewski*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie (Dz. U. poz. 1737), które traci moc z dniem 18 marca 2026 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz. U. poz. 1795).